

Л. Українка вважала виконання посильної праці основним методом формування особистості. У своїх творах «Над морем» і «Жаль» вона висвітлила виховне значення праці у житті дітей, які походили із неосвічених і бідних сімей, тому змушені були змалку працювати, але завдяки цьому ставали духовно багатими, чесними і працелюбними.

Висновки. Таким чином, у поглядах багатьох українських педагогів другої половини ХІХ – початку ХХ століття чітко відбилосся розуміння важливості співпраці сім'ї та школи у вихованні здорового підростаючого покоління, оскільки узгоджені зусилля батьків і вчителів є важливими чинниками, що дієво впливають на результативність означеного процесу. При цьому також серед українських педагогів означеного періоду утвердилося переконання в тому, що родинне виховання має незаперечну цінність для формування здорової особистості, особливо в особі жінки-матері, а важливим засобом духовного та фізичного розвитку є залучення дітей і молоді до посильної праці.

Остання теза вельми важлива для сучасної педагогіки та валеології, оскільки сьогодні у певній мірі відбувся «відхід» від пропагування корисної праці, яка нині здебільшого реалізується у волонтерській діяльності як соціальна послуга, а не посильний фізичний труд на благо людям.

Перспективи подальших досліджень у межах окресленої проблеми можуть полягати у розробці прикладних аспектів (відповідних науково-методичних розробок, програм, алгоритмів тощо) щодо використання актуальних для сьогодення ідей українських педагогів другої половини ХІХ – початку ХХ століття.

Список використаної літератури:

1. Ажиппо О.Ю. Педагогіка здоров'я: великий енциклопедичний словник з екологічної, валеологічної та інклюзивної освіти / О.Ю. Ажиппо, М.К. Подберезський, Ю.Д. Бойчук та ін.; за заг. ред. проф. М.К. Подберезського і проф. Ю.Д. Бойчука. – Харків: ХДАФК, 2013. – 434 с.
2. Драгоманов М. Неправда – не просвіта / М. Драгоманов // Літературно-публіцистичні праці. – К. : Наук. думка, 1970. – С. 397–398.
3. Кобилянська О. Слова зворушеного серця. Щоденники. Автобіографії. Листи. Статті та спогади / О. Кобилянська. – К. : Дніпро, 1982. – С. 73.
4. Кобринська Н. Жіноча справа в Галичині / Н. Кобринська // Наша Доля: Книжка 1. – Стрий, 1893. – С. 1-35.
5. Русова С. Дошкільне виховання / С. Русова // Вибрані твори. – К., 1996. – С. 35.
6. Ткачов С.І. Теорія та практика громадянського виховання дітей і молоді увітчизняному громадсько-педагогічному русі другої наоловини ХІХ – початку ХХ століття / С.І. Ткачов; Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків, 2012. – 396 с.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ В УКРАЇНІ: СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ

ПЕРВАЧУК Р. В. (канд. наук з фіз. вих. і спорту)¹

ШАНДРИГОСЬ В. І. (канд. наук з фіз. вих. і спорту, доцент)²

¹*ЛДУФК (Львів)*

²*ТНПУ ім. В. Гнатюка (Тернопіль)*

ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОЇ БОРОТЬБИ ТА ЇЇ ПЕРСПЕКТИВИ В КОНТЕКСТІ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Анотація. В статті продемонстровано сучасний стан розвитку жіночої боротьби в умовах олімпійського руху. Виявлено тенденцію розвитку даного виду спорту у жінок та високу зацікавленість масовості щодо цього явища.

Ключові слова: жіночий спорт, вільна боротьба, Олімпійські Ігри, ОМЦ.

Вступ. У сучасному спорті вищих досягнень особливий інтерес викликає масовість і розвиток жіночого спорту. Жінки беруть участь у змаганнях у тих видах спорту, які в минулому вважалися суто чоловічими. Спостерігається планомірна тенденція до збільшення кількості учасниць у великих змаганнях, розширюється програма жіночих дисциплін. Команда України виступала на Іграх XXX Олімпіади у складі 239 осіб, з них 127 чоловіків (53 %) і 112 жінок (47 %) [1].

Мета і завдання дослідження. Проаналізувати сучасний стан розвитку жіночої боротьби в контексті олімпійського руху.

Матеріали і методи дослідження. Пошук матеріалів дослідження проводився за допомогою теоретичного аналізу і узагальнень літературних джерел та експериментальних даних.

Результати дослідження та їх обговорення. Включення жіночої вільної боротьби в програму Олімпійських Ігор (ОІ), починаючи з 2004 року, викликало різке підвищення інтересу та числа спортсменок в багатьох країнах світу, в тому числі і в Україні. Це в свою чергу обумовило необхідність удосконалення системи підготовки жінок-борчинь для забезпечення високих результатів з мінімальним ризиком для здоров'я спортсмена.

З 2016 року повноправне включення жіночої вільної боротьби в програму Олімпійських Ігор, де жінки розігрують таку ж кількість нагород (6 комплектів) як і чоловіки, на відміну від ОІ в 2012 році, що проходили в Лондоні, де жінки розігравали лише 4 нагороди, на противагу 7 нагородам в чоловічій боротьбі та проведення щорічних чемпіонатів світу під егідою UWW за участю найсильніших борчинь, наполегливо потребують проведення поглиблених досліджень. Особливо актуальним можна вважати проведення таких досліджень для українських фахівців. Оскільки інтенсивний прогрес жіночої вільної боротьби в Україні є досить стрімким від початку включення її в програму ОІ та з кожним олімпійським циклом набирає все більших обертів [4].

На сьогоднішній день момент жіноча боротьба дуже популярна у всьому світі. Кількість дівчат і жінок, які займаються боротьбою значно зросла. У зв'язку з цим є потреба у створенні науково обґрунтованої системи спортивного тренування борчинь. Теоретико-методологічна розробка повинна базуватись на сучасних тенденціях спортивного тренування, що характеризується підвищеним обсягом фізичних навантажень, попередньої спортивної спеціалізації, зниження віку переможців у змаганнях, підвищення рівня рекордних досягнень [5].

Проблема підготовки жінок-спортсменок набуває гострої актуальності на сучасному етапі розвитку спорту, оскільки в тренувальному процесі не завжди враховують особливості впливу навантажень різного обсягу та інтенсивності на організм жінки. Підготовка жінок повинна носити специфічний характер у зв'язку з особливостями жіночого організму. Саме тому провідні фахівці у галузі жіночого спорту вважають за необхідне при побудові та розробці планів підготовки спортсменок враховувати особливості жіночого організму.

Великого практичного значення набуває розгляд питання результативності тренувальної і змагальної діяльності спортсменок у різних фазах менструального циклу. Вивчення праць з питань планування тренувального процесу у вільній боротьбі [2, 3, 5] свідчить про те, що тренувальні навантаження спортсменок-жінок плануються без урахування особливостей менструального циклу (МЦ), протягом якого відбуваються специфічні зміни в усіх системах організму.

Проблема підготовки жінок-борчинь набуває великої актуальності на сучасному етапі розвитку спорту, оскільки сучасні правила боротьби та постійне зростання конкуренції на світових аренах вимагають від спортсменок прояву високого рівня спеціальної працездатності.

У зв'язку із вище зазначеним, актуальним є проведення комплексних досліджень, спрямованих на виявлення не лише закономірностей росту спортивного вміння жінок, але й того, як заняття спортом впливають на їхню особистість та успішність в інших галузях суспільного життя – навчанні, сімейному житті, професійній діяльності.

Результати дослідження показали, що для багатьох жінок спорт має позитивний вплив на здоров'я, емоційно-вольову сферу і формування багатьох рис характеру. З'ясувалось, що спортивна діяльність по різному впливає на особисте життя, сімейне положення, протікання вагітності і пологів. Серед спортсменок високого класу більшість жінок є заміжніми, у них більша кількість дітей, але частіше зустрічаються ускладнення під час вагітності.

Спортсменки – це особлива соціальна категорія, для якої характерний спортивний спосіб життя, що пропонує відмову від багатьох звичних для інших жінок радостей життя, обмеження можливості спілкування, екстремальні тренувальні і змагальні навантаження, необхідність дотримуватись спортивного режиму. Природно, виникає ряд питань стосовно того, чи можливо поєднати спортивний режим з виконанням жінкою особливої біосоціальної ролі в суспільстві і як заняття спортом відображається на створенні сім'ї, народженні дітей?

Висновки. Безсумнівно, результати дослідження ще не дають підґрунтя для